

(2010).

5. Indicators / World bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.worldbank.org>

6. World Report 2012. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.unctad-docs.org/files/UNCTAD-WIR2012-Full-en.pdf>

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Балтачєєва Н.А. д.е.н., професор, професор кафедри управління персоналом та економіки праці Донецького національного університету (Україна)

Зарецька Є.В., здобувач кафедри управління персоналом та економіки праці Донецького національного університету (Україна)

Балтачєєва Н.А., Зарецька Є.В. Розвиток соціального страхування в Україні на основі державно-приватного партнерства

У статті розглядається один із варіантів вирішення існуючих проблем сфери соціального страхування, здатних повною мірою вирішити проблему браку коштів соціальних позабюджетних фондів на реалізацію своїх функцій за рахунок залучення додаткових сторонніх фінансових ресурсів, – впровадження державно-приватного партнерства обов'язкового соціального страхування, представленого фондами соціального страхування та недержавними страховими організаціями (НДСО) на основі укладення концесійних договорів.

Запропонований метод концесійних договорів у соціальному страхуванні дозволить концеденту (держави в особі фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування) залучити додаткові фінансові ресурси, зберегти за собою ряд управлінських, регулюючих і контролюючих функцій; состраховику-концесіонеру надасть можливість реалізації інвестиційного проекту і забезпечення гарантованих державою коштів на здійснення своєї професійної діяльності; страховальнику – отримати додатковий набір страхових послуг на умовах і в розмірах, які відрізняються від державних; застрахованому – гарантує отримання більш якісної соціально значимої послуги.

Ключові слова: соціальне страхування, договори, соціальні ризики, страхові організації, партнерство.

Балтачєєва Н.А., Зарецькая Е.В. Развитие социального страхования в Украине на основе государственно-частного партнерства

В статье рассматривается один из вариантов решения существующих проблем сферы социального страхования, способных в полной мере решить проблему нехватки средств социальных внебюджетных фондов на реализацию своих функций за счет привлечения дополнительных сторонних финансовых ресурсов, – внедрение государственно-частного партнерства обязательного социального страхования, представленного фондами социального страхования и негосударственными страховыми организациями (НГСО) на основе заключения концессионных договоров.

Предложенный метод концессионных договоров в социальном страховании позволит концеденту (государству в лице фондов общеобязательного государственного социального страхования) привлечь дополнительные финансовые ресурсы, сохранить за собой ряд управленческих, регулирующих и контролирующих функций; состраховщику-концессионеру предоставит возможность реализации инвестиционного проекта и обеспечения гарантированных государством средств на осуществление своей профессиональной деятельности; страхователю – получить дополнительный набор страховых услуг на условиях и в размерах, отличающихся от государственных; застрахованному – гарантирует получение более качественной социально значимой услуги.

Ключевые слова: социальное страхование, договоры, социальные риски, страховые организации, партнерство.

Baltacheeva N., Zaretskaya E. Development of social insurance in Ukraine based on state-private partnership

In the article one of variants of existent problems decision in social insurance sphere is considered. It able to solve the problem of facilities shortage of social extra budgetary funds for the implementation of its functions by attracting additional external financial resources. This is an introduction of state-private partnership, which consists of the obligatory social insurance funds and unstate insurance organizations on the basis of concession agreements conclusion.

The offered method of concession agreements in social insurance will allow to insurer (the state in the person of obligatory state social insurance funds) to attract additional financial resources, reserve the row of administrative, regulative and supervisory functions; to the coinsurer-concessionaire will give possibility of investment project realization and providing of the facilities assured by the state on realization of the professional activity; to insures – to get the additional set of insurance services subject on the conditions and in sizes different from state; to insured – guarantees the receipt of more high-quality socially meaningful favor.

Keywords: social insurance, agreements, social risks, insurance organizations, partnership.

Постановка проблеми. В сучасних умовах розвитку України однією з нагальних потреб є формування соціально-орієнтованої моделі ринкової економіки, створення ефективної системи соціального захисту населення, що передбачає необхідність наукового обґрунтування форм і методів мобілізації фінансових ресурсів на соціальне страхування. Необхідність трансформації системи соціального страхування зумовлена потребою у формуванні таких страхових фондів, за рахунок яких працездатним особам можна було б гарантувати їх фінансове забезпечення у разі тимчасової втрати працездатності, на випадок безробіття, страхування при нещасних випадках на виробництві та профзахворюваннях, медичне та пенсійне страхування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці формування та оптимізації системи соціального страхування присвячена значна кількість наукових праць вітчизняних фахівців – як науковців, так і практиків. Багато відомих учених приділяють увагу функціонуванню фондів соціального страхування, а саме Л. Бабич, В. Закревський, О. Петровська, С. Онисько, В. Опарін, С. Юрій, І. Ярошенко та ін. Але, незважаючи на глибокі дослідження вітчизняних учених у сучасній системі соціального страхування існує ряд проблем, які потребують додаткового вивчення.

Виділення невирішеної проблеми. Кардинальні зміни у соціальному страхуванні в Україні були значною мірою здійснені в 90-х роках минулого століття. У цей період законодавством створено по суті нову систему обов'язкового соціального страхування, яка охоплює всі основні соціальні страхові ризики, відомі у світовій практиці. Разом з тим, відзначаючи безперечні досягнення системи, вона не позбавлена ряду істотних недоліків, невирішених проблем, пов'язаних в основному з неповнотою і непослідовністю здійснення страхових принципів. Результатом став дефіцит фінансових ресурсів соціального страхування, що постійно зростає, та їх нерациональне і нецільове використання.

Сучасна схема організації соціального страхування, що діє в Україні, залишається практично повністю державною. Соціальне страхування організоване за принципом функціонування вертикалі органів виконавчої влади, що безпосередньо підкоряються Уряду України, який несе виняткову відповідальність за компенсацію соціальних ризиків. Тоді як ринковий механізм господарювання передбачає наявність системи соціального страхування, побудованої на строго страховій основі і паритетній участі сторін соціального партнерства (роботодавців, профспілок, держави) в розподілі відповідальності за дію тих або інших соціальних ризиків.

Одним із варіантів вирішення зазначеної проблеми є державно-приватне партнерство обов'язкового соціального страхування та недержавних страхових організацій на основі укладення концесійних договорів.

На користь даного напрямку розвитку соціального страхування, як дуже гнучкого і здатного легко адаптуватися до соціально-економічних особливостей говорить той факт, що всі регіони України надзвичайно різноманітні з точки зору галузевої структури виробництва, економічних умов і, відповідно, умов праці навіть усередині одного виду економічної діяльності. Додаткові проблеми породжують і різні природно-кліматичні умови, відмінності в розселенні, образі і умовах життя народів різних національностей, культурі і

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

традиціях, ставлення людей до праці, життя і здоров'я. Крім того, слід врахувати той факт, що в сучасних умовах додатковим чинником диференціації є значне розшарування працюючого населення і суспільства в цілому на бідних і багатих. Так, якщо за радянських часів відмінність у доходах між найбіднішими 10% сімей і найбагатшою часткою домогосподарств не перевищувала 5 разів, то на початку ХХ ст. цей розрив став величезний і досяг 15-кратної величини [2, с. 97].

Метою статті є розробка пропозицій щодо розвитку системи соціального страхування в Україні через впровадження державно-приватного партнерства на основі аналізу основних аспектів соціального страхування та визначення проблемних питань в цій сфері.

Результати дослідження. У світовій практиці здійснення роздержавлення апробовано способи реалізації часткової приватизації, що носять тимчасовий і оборотний характер. Проте, при цьому державні кошти зберігаються, а процеси переходу до ринку не гальмуються. Ці способи розроблено в рамках концепції встановлення відносин партнерства державних і приватних організацій. Як правило, учені говорять про предикативне страхування як «public/private mix» (PPM). Нами пропонується розглянути інший напрям розвитку соціального страхування, який здійснюється через державно-приватне партнерство (ДПП).

При організації ДПП органи державної влади (фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування) не відмовляються від своїх повноважень, а під своїм контролем і за плату тимчасово передають право на їх часткове виконання недержавним структурам, як ліцензованим державою страховим агентам (состраховикам). Йдеться про концесійні договори.

Сам термін «концесія» походить від латинського «concessio», що означає дозвіл, послаблення, знижку, угоду. Той же сенс в англійському слові «concessio». Енциклопедичний словник Брокгауза і Ефрона так розкриває це поняття: «Концесія – поступка, дозвіл, наданий з боку урядової влади на влаштування приватного підприємства в області інтересів і справ, що мають суспільне значення» [1, с. 285].

Розглянемо концесійні договори про тимчасове виконання ряду функцій публічно-правового страховика по відношенню до окремого підприємства-страхувальника або їх групи (територіально-галузевого об'єднання) на прикладі обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

В даний час в Україні діє Закон «Про концесії» [3], але до логічного кінця він так і не доведений. У цьому законі визначено перелік нерухомого майна, позиції якого можуть виступати в ролі об'єктів концесійної угоди. На наш погляд, вказаний перелік не є вичерпним і вимагає доопрацювання. Проте, після ухвалення Закону «Про концесії» політика розширеного застосування концесійного методу партнерства держави і приватного страхового бізнесу знайшла опору і зробила логічним його поширення на сферу вирішення соціальних проблем.

Визначимо аргументи «за» і «проти» розширеного застосування цього підходу здійснення інституційної реформи в соціальному страхуванні професійних ризиків. Задача в оренду і під управління державного майна – вельми широка практика в багатьох країнах світу, хоча почала вона здійснюватися в розвиненій формі лише в 1990-х роках ХХ ст. Зараз вона набула глобальний розмах: ця практика реалізується і в розвинених країнах, і в тих, що розвиваються, усе більш широко. Застосовують її досить часто і на пострадянському просторі (у Білорусії, Росії, Киргизії). Зазвичай концесію використовують для більш ефективного управління державним майном в стратегічно важливих галузях соціально-економічної інфраструктури: на залізничному, автодорожньому, трубопроводному транспорті, в житлово-комунальному господарстві, електроенергетиці (магістральні мережі), в галузях гірничої промисловості.

Розглянемо можливість дозволу з боку держави фондам соціального страхування здійснювати тимчасову поступку своїх законних прав на надання соціальних послуг з обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

Загальними в концесійних взаємовідносинах держави і приватного концесіонера є специфічні обставини партнерства: яскраво виражена політична заклопотаність успішністю співпраці в аспекті пріоритетності суспільних інтересів.

З урахуванням вищезазначеного сформулюємо сучасне визначення поняття концесії. З цією метою спиратимемося на те розуміння терміну, яке надано у Законі України «Про концесії». Тоді це визначення могло б виглядати так: концесія в обов'язковому соціальному страхуванні – тимчасова та платна поступка фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування своїх прав і обов'язків по обов'язковому соціальному страхуванню громадян і членів їх сімей іншим страховим організаціям, незалежно від організаційно-правової форми власності останніх, за умови наявності відповідних державних ліцензій на страхову діяльність і взяття на себе зобов'язань по страховій діяльності та можливого підприємницького ризику.

Важливе те, що при адміністративному схваленні приватні страховики мають можливість працювати на надійному ринку, оскільки страхування є обов'язковим, але вони можуть у разі будь-яких ринкових флуктуацій скористатися державними гарантіями. Це означає для них мінімізацію ризиків підприємницької діяльності. При цьому вони не стають монополістами, а конкуренція примушує їх прагнути до максимальної ефективності у функціональному, організаційному, фінансовому, інвестиційному та інших відносинах.

Основною проблемою в здійсненні державно-приватного партнерства є вирішення протиріч між поставленим публічним правом завданням досягнення суспільного блага і прагненням страхового бізнесу стабільно забезпечувати собі прибуток. У взаємовідносинах партнерів не виключений момент корупції, яка деформує соціальну спрямованість обов'язкового страхування.

Вирішити це протиріччя може активна роль ринку, де конкуренція має бути як можна вільнішою. Крім того, потрібним є громадсько-державний контроль, а також участь страхувальників та застрахованих у встановленні відносин державно-приватного партнерства через забезпечення їх керуючого впливу на представника держави, що залишився в системі у вигляді автономного публічно-правового страховика.

Необхідно зберегти виняткові права фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві. Українські приватні страхові компанії мають максимум 15-річний досвід комерційного страхування, а професійні захворювання мають період появу в декілька десятиліть (до 50 років). В той же час навіть Уряд України вважає за краще зараз будувати лише середньострокові прогнози з горизонтом подій на 3-4 роки. Тому в сучасних умовах економічного розвитку країни, тобто в умовах все ще бурхливої виробничої реструктуризації і при продовженні транзитивних ринкових процесів, для будь-якого приватного страховика спроба розрахувати свої дії на більш тривалу перспективу, ніж середньострокова, була б самовпевненою. Звідси – або відповідальний страховик просто не візьметься за цей підвид страхової діяльності, або він призначить дуже високі премії і зажадає права переводу зібраних коштів в тверду валюту, аби експортувати частину нагромаджуваних резервів за кордон.

Таке «ділення» між державним і приватним страховиками видів соціального страхування не може не відбитися на єдиному соціальному внеску (ЄСВ). У разі укладення концесійного договору частина ЄСВ, що направляється на загальне соціальне страхування, на наш погляд, повинна направлятися не до недержавних соціальних організацій (НДСО), а безпосередньо до Фонду соціального страхування (в його регіональне відділення). Оскільки приватний страховик не зацікавлений у високих адміністративних і транзакційних витратах, то він виступатиме за збереження «залікового методу» виплати соціальної допомоги на самому підприємстві через бухгалтерію страхувальника.

Страхувальник повинен мати можливість здійснювати виплати і у зв'язку з материнством, і на підтримку дітей працівників. Причому зараховувати як цільові їх повинен страховий орган при Уряді, але не приватний страховик, який, скоріше за все, захоче на них заощадити. Для цього він може спробувати впливати на кадрову політику роботодавця, що здатне викликати утиск конституційних прав застрахованих і членів їх сімей, особливо жінок (багатодітних матерів).

Далі, якщо йдеться про обов'язкове страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, як виду соціального страхування, то в ньому як і раніше має дотримуватися принцип суспільної солідарності. Приватний страховик, звичайно, також готовий підтримувати солідарність серед своїх застрахованих, але лише усередині даного виробничого колективу або усередині групи страхувальників, оскільки з ними у нього є договори страхування. Об'єктивно, у нього відсутній інтерес в дотриманні міжгалузевої солідарності і завдань нівелювання міжтериторіальних відмінностей, тому титар цих проблем має як і раніше нести державний страховик.

Отже, концесійні договори – це не просто дозвільні акти. Вони мають укладатися як контракти відшкодувального типу у формі

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

оплачуваних угод. Доцільно аби уповноважений державний орган, що здійснює соціальне страхування, отримуючи безпосередньо страхові внески підприємства на загальнообов'язкове соціальне страхування, певну частину внесків не передавав концесіонерові. Так звана солідарна частина внесків призначена на такі цілі:

- для забезпечення соціальних виплат самим страхувальником з метою підтримки материнства і дитинства, на інші встановлені публічно-правовим і концесійним законодавством соціально-захисні цілі;
- для фінансування обов'язкового соціального страхування від професійних захворювань;
- для забезпечення солідарності між поколіннями, що працюють, і непрацюючими, підприємствами, галузями і регіонами;
- для покриття адміністративних витрат апарату державного страховика, у тому числі на підготовку і супровід концесійних угод, включаючи контроль за дотриманням состраховиками прав страхувальників і застрахованих;
- для створення страхового резерву коштів, необхідних для перестраховки зобов'язань концесіонерів в разі їх неплатоспроможності, наприклад, по виплатах щомісячного страхового забезпечення;
- для розвитку систем профілактики професійних ризиків, реабілітаційної інфраструктури, навчання застрахованих.

Враховуючи вищезазначене пропонується схема взаємодії учасників державно-приватного партнерства на основі укладення концесійних договорів, яка відображає грошові потоки і функції кожного з учасників в рамках функціонування фондів соціального страхування України (рис. 1).

При вибудовуванні відносин по лінії ДПП у сфері обов'язкового соціального страхування не можна обійтися укладенням одного договору, як це робиться в промислово інвестуванні. У випадку, що розглядається, при укладенні контракту присутні три сторони, отже необхідним є пакет контрактів, в якому мають бути обов'язково:

А. Договір страхувальника зі страховиком про обслуговування його працівників по обов'язковому соціальному страхуванню на випадки, передбачені законодавством, і які не включено у функції НДСО (загальне страхування).

Загальне страхування (Jeeneral insurance) – це прийнятий в Європі термін. Це ж страхування в Америці називається PL insurance (PROPERTY & LIABILITY) – страхування власності, майна і відповідальності. В це страхування включається величезна кількість різних видів.

Б. Договір страхувальника з концесіонером про обслуговування його працівників по обов'язковому соціальному страхуванню від нещасних випадків на виробництві, включаючи медичне лікування, професійну і соціальну реабілітацію потерпілого, послуги з профілактики виробничого травматизму і професійної захворюваності (ексидентне страхування).

В. Договір страховика з концесіонером про концесійні відносини з приводу страхового обслуговування конкретного страхувальника або групи страхувальників на певний термін.

Концесійна угода укладається за наявності згоди конкретного страхувальника і за його ініціативою. Угода укладається між територіальним органом державного соціального страхування і окремою НДСО. Її предмет – передача прав і обов'язків основного страховика состраховику-концесіонеру. Це передача на певний термін для виконання оговореної в угоді частини функцій державного страховика згідно норм законодавства про обов'язкове соціальне страхування, положенням цивільного права, концесійному законодавству стосовно соціальної сфери.

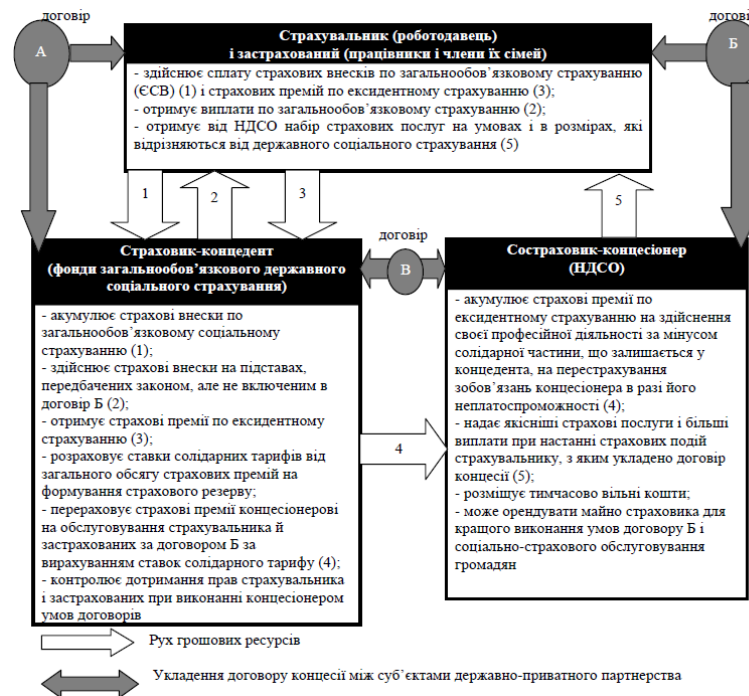


Рис. 1. Запропонована схема взаємодії учасників державно-приватного партнерства на основі укладення концесійних договорів

В даний час неможлива тотальна приватизація страхового простору обов'язкового соціального страхування, оскільки діюча система несе в собі тягар так званого обтяження у вигляді підтримки бюджетників, вугільників, колективів малорентабельних підприємств, дотаційних територій тощо («вбудованих обтяжень»). Зарубіжний досвід, зокрема Великої Британії, Бельгії та Чилі довів цілеспрямованість функціонування недержавних страхових організацій з широкими можливостями для своєї діяльності на ниві обов'язкового соціального страхування. Проте, і в цих країнах, є державний страхувальник, якому відведена законом своя ніша соціально-страхової діяльності. Уповноважений орган державного соціального страхування може змінити форми і напрями своєї діяльності, інституційний статус, але не повинен зникнути як публічно-правовий страховик, що контролюється Урядом.

Основними принципами діяльності, пов'язаної з наданням та отриманням концесійної угоди, є: законність здійснення концесійної діяльності та державне регулювання концесійної діяльності й контроль за її здійсненням; здійснення концесійної діяльності на підставі концесійного договору; взаємовигода сторін у концесійному договорі; державні гарантії капіталовкладень концесіонера; участь держави, органів місцевого самоврядування у частковому фінансуванні об'єктів концесії, які мають соціальне значення.

Запропонована схема взаємодії учасників державно-приватного партнерства на основі укладення концесійних договорів дозволить задовольнити інтереси всіх учасників угоди:

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

1. Концедента (держави в особі фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування) – в залученні додаткових фінансових ресурсів, в збереженні за собою й розвитку ряду управлінських, регулюючих і контролюючих функцій.
 2. Состаховика-концесіонера – в можливості реалізації інвестиційного проекту і в забезпеченні гарантованих державою коштів на здійснення своєї професійної діяльності.
 3. Страхувальника – в отриманні додаткового набору страхових послуг на умовах і в розмірах, які відрізняються від державних.
 4. Застрахованого – в гарантованому отриманні більш якісної соціально значимої послуги.
- Проте сьогодні застосування запропонованого методу концесійних договорів у соціальному страхуванні ускладнюється через ряд причин. По-перше, недосконалість законодавчої бази. До Закону України «Про концесії» необхідно ввести нову законодавчу норму для можливості застосування концесійного методу в сфері соціального страхування. По-друге, відсутність методичних рекомендацій з підготовки і укладення концесійних договорів, методики встановлення ставок страхових внесків і винагород, оцінки їх ефективності.
- Можливі варіанти вирішення проблеми визначення величини солідарної частини внеску і ставок страхових премій наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Варіанти визначення величини солідарної частини внеску і ставок страхових премій
в системі державно-приватного партнерства в Україні**

Проблемний аспект		Запропонований варіант рішення
Величина солідарної частини внеску	по загальному соціальному страхуванню	Солідарний внесок на користь регіонального відділення Фонду у розмірі зібраних в регіоні внесків і внесків підприємств в централізований резерв може бути прийнятий суб'єктами соціального страхування, у тому числі, можливо, і НДСО, як не такий, що не погіршує їх економічне становище
	по ексидентному соціальному страхуванню (разом з величиною частки ЄСВ, яка перераховується до Фонду)	Зважаючи на складність встановлення його як єдиної пропорційної величини для всієї країни апріорі треба вирішити проблему раніше накопичених зобов'язань
Величина мінімуму та максимуму страхових премій	по загальному соціальному страхуванню (разом з величиною частки ЄСВ, яка перераховується до Фонду)	Мінімальний розмір – частина ЄСВ, збір якої пропонується повернути до компетенції Фонду, за вирахуванням процентної величини солідарного внеску та цільових з точки зору законодавства допомог з материнства і дитинства, які виплачені роботодавцем
	по договорах ексидентного соціального страхування (включаючи ставку страхового тарифу, яка назначається Фондом)	Коліватиметься залежно від території і виду основної економічної діяльності підприємства. Верхній рівень повинен обмежуватися. Це привласнена державним страховиком ставка тарифу страхових внесків (може бути разом з надбавкою до тарифу) плюс %, встановлення якого покладено на законодавців і Уряд України

Іншим важливим запереченням проти допуску НДСО в ексидентне страхування залишається проблема їх ставлення до профілактики і реабілітації. Тут необхідно законодавчо стимулювати зусилля концесіонерів в цьому напрямі і сприяти розвитку даних послуг.

Висновки та пропозиції. Головна позитивна риса запропонованого методу реформ – його адресний і терміновий характер. Введення ринкових механізмів в соціальне страхування створить стимул-реакцію до зниження витрат на здійснення обов'язкового соціального страхування, а якщо, наприклад, на цей ринок вийдуть страхові організації, які реально забезпечать взаємодію системи обов'язкового соціального страхування і ексидентного соціального страхування, то більш висока якість лікування знизить всі виплати щомісячного страхового забезпечення по нових випадках. Витрати на рекламу і брокерів можуть бути значно скорочені, якщо інформувати страхувальників і застрахованих по загальних каналах і централізувати державні та приватні кошти на розвиток інформаційних систем і ЗМІ.

Накопичення страхових резервів тимчасово призведе до подорожання страхування. З іншого боку, резервування підвищить надійність соціально-страхової системи в цілому за рахунок залучення в прибуткову базу страхових організацій інвестиційного прибутку. Банкрутство іншого состраховика залишається можливим при будь-якій системі контролю, але вірогідність його можна знизити. І збереження в ринковій системі держави як основного страховика створює певні гарантії для страхувальників і застрахованих по ряду державних соціальних гарантій.

Саме у концесіях виявляються головні переваги партнерських відносин держави і недержавних страхових організацій. Фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування частково вирішують проблему свого бюджетного дефіциту шляхом перекадання навантаження по фінансуванню частини зобов'язань, за які несуть відповідальність перед суспільством, на приватні структури, котрі здатні надати більш якісні соціальні послуги працюючим громадянам за рахунок використання ринкових принципів і страхових механізмів функціонування.

Крім того, ефектом від нового потоку інвестицій буде поліпшення загального інвестиційно-фінансового клімату в країні, що позитивно впливатиме на страхувальника і застрахованих. Передача соціально-страхового обслуговування підприємств (організацій) в концесію приватним страховим компаніям з одного боку, реально зробить їх соціально відповідальними перед всією країною через постановку як неодмінної умови сплати солідарного внеску, а з іншого, – комерційний страховик може запропонувати їх більш широке і комплексне страхове обслуговування.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Брокгауз Ф.А. Энциклопедический словарь / Ф.А. Брокгауз, И.А. Ефрон. – Т. 16 (31). – СПб, 1895. – 480 с.
2. Введення у соціальну роботу: навч. посіб. / Т.В. Семігіна, І.М. Грига та ін. – К.: Фенікс, 2001. – 288 с.
3. Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 р. № 997-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 41. – Ст. 372.
4. Скуратівський В.А. Соціальна політика: навч. посіб. для слухачів, аспірантів, докторантів спеціальності «Державне управління» / В.А. Скуратівський, О.М. Палій, Е.М. Лібанова. – К.: УАДУ, 1997. – 359 с.